

Trondheim, 01.03.2021

Deres referanse: 19/19156

Høring av forslag om å innføre krav om rømmingshull i leppefiskredskap

Det vises til høring av forslag om å innføre krav om rømmingshull i leppefiskredskap av 20. januar, 2021 med svarfrist 2. mars, 2021. Sjømatbedriftene inngir med dette sitt høringssvar.

Bakgrunnen for forslaget:

Fiskeridirektoratet varslet i evalueringsmøtet for leppefisksesongen 20. februar 2019 om at det ville bli gjennomført et arbeid med sikte på å innføre rømmingshull i teiner og ruser fra og med leppefisksesongen 2020. Det ble videre orientert i reguleringsmøtet 7. november 2019 om at Havforskningsinstituttet hadde avlagt rapport i forbindelse med forsøk av rømmingshull i fisket etter leppefisk, og at Fiskeridirektoratet ville gjennomgå rapporten og sende ut en skriftlig høring om innføring av rømmingshull i fisket etter leppefisk. I 2019 og 2020 ble det registrert en totalfangst på henholdsvis 19 og 18 millioner leppefisk fordelt over 3 måneder.

Det antas å være en betydelig mengde teiner som går tapt hvert år. På grunn av at disse teinene normalt har en lang nedbrytningstid, vil tapte redskap ofte kunne bidra til spøkelsesfiske i lang tid. Dette medfører en uønsket skjult beskatning av ikke bare leppefisk, men også andre arter av fisk og skalldyr. Et slikt spøkelsesfiske er også uønsket av dyrevern hensyn og fordi tapte redskap bidrar til marin forøpling.

I dagens regelverk stilles det krav om at den som mister eller må kutte redskap har plikt til å sokne etter redskapene. Dersom det ikke er mulig å få opp tapte redskap skal det umiddelbart rapporteres til Kystvaksentralen med nærmere opplysninger. Tilgjengelig kunnskap tilsier at det er en betydelig

mengde redskap, herunder teiner og ruser, som går tapt. Likevel er rapporteringer til Kystvaktentralen tilnærmet fraværende. Bruk av rømmingshull ved hjelp av biologisk nedbrytbar bomullstråd regnes som en forholdsvis enkel, billig og effektiv måte å redusere spøkelsesfiske.

Det kan være hensiktsmessig innledningsvis å klargjøre begrepene «fluktåpning» og «rømmingshull». Fluktåpning i teiner er etter hvert blitt et velkjent begrep, og betegner et permanent åpent hull som skal sortere ut mindre individer eller bifangst. Rømmingshull er ikke et åpent hull i teinen når den brukes i fiske, men en innretning som lager et hull i teinen etter en gitt tid i sjøen. Fluktåpninger og rømmingshull har derfor ulike funksjoner som utfyller hverandre.

Fiskeridirektoratet foreslår i denne høringen at det innføres et krav om at teiner og ruser som benyttes i fisket etter leppefisk skal ha montert rømmingshull. Innføringen av et slikt krav antas å medføre noe arbeid for fiskerne som må modifisere teinene.

Fiskeridirektoratet vil også bemerke at det er fastsatt nytt krav til inngang i teiner og ruser til fangst av leppefisk, som trer i kraft innværende år. Det anses som hensiktsmessig å innføre krav om rømmingshull fra og med 2021. Ikke bare for å hindre spøkelsesfiske, men også slik at fiskere effektivt kan gjennomføre modifisering av redskap samtidig. Gitt at det besluttes å innføre krav om rømmingshull antas det at en beslutning kan tas innen 20. mars, 2021. Dette vil medføre at fiskere har rundt 4 måneder på å modifisere teinene. Alternativet vil være å innføre kravet fra 1. januar 2022.

Havforskningsinstituttet har i sitt forsøk testet ut hvilken dimensjon av bomullstråd som er egnet som råtnetråd i leppefiske teiner, og utarbeidet funksjonelle monteringsløsninger. Den anbefalte løsningen er testet ut i kommersielt fiske. Havforskningsinstituttet har anbefalt en råtnetråd med maksimal diameter på 2,5 mm. I fisket etter hummer og krabbe er det i dag et krav om en råtnetråd på 3 mm. Begrunnelsen for å benytte 2,5 mm er at denne trådtykkelsen har en nedbrytningstid som er best tilpasset leppefisksesongen på 3 måneder, og vil således gi kortest «spøkelsesfisketid» om teiner eller ruser skulle gå tapt. På den annen side kan det legges vekt på at et krav om 3 mm vil samsvare med krav i fisket etter hummer og krabber. Et samsvarende krav kan tenkes å være noe enklere å forholde seg til for næringen. Fiskeridirektoratet legger imidlertid ikke avgjørende vekt på dette, bl.a. fordi det ikke er de samme redskapene som brukes til fangst av hhv. krabbe/hummer og leppefisk. Etter Fiskeridirektoratets oppfatning er det viktigst at en trådtykkelse på 2,5 mm best vil ivareta formålet om å forhindre spøkelsesfiske i fisket etter leppefisk. En trådtykkelse på 3 mm vil omtrent doble levetiden av bomullstråden.

Fiskeridirektoratet vil ved en innføring av rømmingshull innta et vedlegg i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (FOR-2004-12-22-1878) om monteringsbeskrivelse for rømmingshull for teiner og ruser i fisket etter leppefisk.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor å innføre et krav om råtne-tråd på 2,5 mm trådykkelse for teiner og ruser i fisket etter leppefisk.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene mener at høsting av leppefisk må foregå ut fra fornuftige og bærekraftige prinsipper. Dette på lik linje med høsting av våre andre fiskeressurser. Som en foregangsnaasjon innenfor fiskerier er det uakseptabelt at en stor mengde redskap sannsynligvis ligger på bunnen av våre havområder med de konsekvenser det får for både miljøet og ressursene i havet. Det vises til den senere tids oppslag i media hvor det fremkommer at det er store mengder med forsvunnet redskap som ligger i våre fjorder langs kysten. Det er liten tvil om at dette bidrar til å svekke næringens omdømme. Det må være i alles interesse at redskap som blir borte i sjøen, blir fjernet så snart som overhodet mulig og det uavhengig av om redskapen spøkelsesfisker eller ei. Sjømatbedriftene ønsker i den anledning å berømme både Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratets innsats for kartlegging og rydding av tapt redskap i sjø.

Leppefisken er en viktig ressurs for oppdrettsnæringen. I den forbindelse er det andre problemstillinger som melder seg, som ikke blir adressert i dette høringssvaret. Sjømatbedriftene ønsker derimot å presisere viktigheten av at fisket blir opprettholdt og ikke blir regulert til et nivå hvor interessen for å bedrive fisket faller bort eller blir svekket. Sjømatbedriftene viser til at en del av kravene som er vedtatt innført i disse fiskeriene, som det også er referert til i høringen, er utsatt frem til 2022.

Sjømatbedriftene stiller seg bak Fiskeridirektoratets forslag om krav om rømmingshull i leppefiskeredskap. Til innretningen av forslaget har Sjømatbedriftene følgende innspill: Kravet bør ikke innføres før tidligst 2022. Dette mener Sjømatbedriftene er viktig for de som utøver fisket, både med tanke på at aktørene gis tilstrekkelig med tid til å foreta nødvendig omstilling og omgjøring av redskap. I tillegg er det viktig at det etableres en felles forståelse, og god kjennskap til hva kravene innebærer. Samtidig er det slik at den opprinnelige tanken om å ta alt modifieringsarbeidet i en bolk

ikke lenger er aktuelt, da de andre varslede tiltakene i første omgang er utsatt til 2022.

Sjømatbedriftene mener av den grunn at det er klokt å avvente til 2022 med samme begrunnelse.

Videre mener Sjømatbedriftene at det bør være en unison tykkelse på råtne tråd. Dette av den grunn at det ikke skaper misforståelse for hverken forhandler av tråd, fisker eller kontrollør. Det blir enklere å forholde seg til for yrkesfiskere som ofte kan drive blandingsfiske hvor annen redskap med krav om råtne tråd også blir benyttet. Det er ikke utenkelig at krav om rømmingshull blir innført i alle fiskerier hvor det er hensiktsmessig og variasjoner på tykkelse av tråden vil kunne bidra til forvirring og situasjoner hvor feil tykkelse tråd er brukt på feil redskap. Med en unison tykkelse, vil ikke situasjoner med feil bruk eller forvirring om tykkelse oppstå, samt at det er enklere å forholde seg til for alle parter. Selv om 3 mm trådykkelse tar lengre tid å råtne enn de foreslåtte 2,5 mm, mener Sjømatbedriftene at det blir en løsning som kan fungere for flere formål. Det vises i så henseende til bl.a. at fiskere ikke blir ilagt arbeidet med å skifte tråd så hyppig at det blir ulønnsomt.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter Fiskeridirektoratets forslag med de ovenfornevnte bemerkninger.

Kombinasjonsløsning for rømmingshull og gjenfinningsenhet

Rømmingshull i teiner og ruser vil redusere risikoen for at teiner og ruser som går tapt «spøkelsesfisker». Den beste løsningen er imidlertid at teinen kan gjenfinnes og tas opp, slik at tapte teiner og ruser ikke bidrar til marin forsøpling. Innovative aktører tar nå i bruk nye løsninger for å redusere dette problemet, ved å tilby gjenfinningsenheter som kan fungere som rømmingshull samtidig som løsningen utgjør en mekanisme som gjør det lettere å lokalisere teiner som er mistet.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at en slik løsning med montering av gjenfinningsenhet på bestemte vilkår også skal kunne benyttes som rømmingshull. Dette ble også akseptert i forbindelse med innføring av rømmingshull i teiner i fisket etter hummer og krabbe. En slik kombinasjonsløsning vil være frivillig å ta i bruk.

Konsekvenser

Et påbud om rømmingshull i teiner og ruser i fisket etter leppefisk vil bidra til å redusere risikoen for spøkelsesfiske dersom redskapet går tapt på sjøen. Et slikt krav vil medføre noe arbeid og kostnader for fiskere som må montere rømmingshullene, men løsningene er både enkle og rasjonelle når disse benyttes i kombinasjon med tømmeluke på siden av teinen. Fiskeridirektoratet anser disse kostnadene å være av mindre størrelse sett opp mot konsekvensen av spøkelsesfiske over lang tid. Under forutsetning om at kravet kan innføres innen 20. mars mener Fiskeridirektoratet at det vil være tilstrekkelig med 4 måneder for at næringen skal kunne innrette seg etter et nytt krav for leppefisksesongen i 2021. Derfor foreslås det å innføre krav om rømmingshull før inneværende års sesong, noe som har klare fordeler med tanke på antall redskaper som potensielt kan gå tapt i det forestående fisket. Det foreslås også å gi adgang til å bruke gjenfinningsenhet i kombinasjon med rømmingshull, som vil bidra til at teiner som mistes lettere kan gjenfinnes og således redusere den marine forsøplingen som ellers oppstår når redskap går tapt. En slik kombinasjonsløsning fremstår gjerne mer relevant som benyttet i en teine pr. lenke.

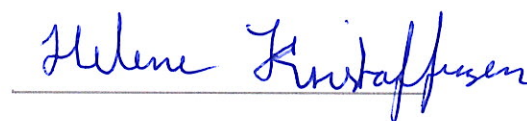
Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene ønsker utfyllende opplysninger om selve utformingen, bruken og kostnaden ved gjenfinningsenheter som nevnt over, før vi gir videre innspill til det.

Med vennlig hilsen
Sjømatbedriftene

Robert Eriksson
Administrerende Direktør

Helene Kristoffersen
Fagsjef fangstbasert industri